

Általános információk - Szlovénia

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [sl](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [en](#).

TARTALOMJEGYZÉK

- [1 Hogyan készül a végintézkedés \(végrendelet, közös végrendelet, öröklési szerződés\)?](#)
- [2 Nyilvántartásba kell-e vetetni a végintézkedést, és ha igen, hogyan?](#)
- [3 Korlátozott-e a végintézkedési szabadság \(van-e például kötelesrész\)?](#)
- [4 Ki mennyit örököl végintézkedés hiányában?](#)
- [5 Melyik hatóság illetékes a következőkben?](#)
  - [5.1 öröklési ügyek](#)
  - [5.2 az örökség elfogadását vagy visszautasítását kimondó nyilatkozat átvétele](#)
  - [5.3 a hagyomány elfogadását vagy visszautasítását kimondó nyilatkozat átvétele](#)
  - [5.4 a kötelesrész elfogadását vagy visszautasítását kimondó nyilatkozat átvétele](#)
- [6 Az öröklés rendezésére vonatkozó, tagállami jog szerinti eljárás rövid leírása, beleértve a hagyaték felszámolását és az eszközök felosztását \(indít-e például hivatalból örökösödési eljárást a bíróság vagy más illetékes hatóság\)](#)
- [7 Hogyan és mikor válik valaki örökössé, illetve hagyományossá?](#)
- [8 Felelős-e az örökös az elhunyt adósságaiért, és ha igen, milyen feltételek mellett?](#)
- [9 Milyen dokumentumokat és/vagy információkat kell benyújtani rendszerint az ingatlan bejegyzéséhez?](#)
  - [9.1 Kötelező vagy megkeresés alapján kötelező-e a hagyatéki gondnok kijelölése? Ha igen, milyen lépéseket kell tenni?](#)
  - [9.2 Ki jogosult végrehajtani az elhunyt végintézkedését és/vagy kezelni a hagyatékot?](#)
  - [9.3 Mik a gondnok jogai?](#)
- [10 Milyen dokumentumokat állítanak ki rendszerint a hagyatéki eljárás során vagy azt követően a tagállami jog szerint a kedvezményezettek jogállásának és jogainak bizonyítására? Rendelkeznek ezek bizonyító erővel?](#)

A tájékoztatók elkészítésében közreműködött az [Európai Unió Közjegyzőségeinek Tanácsa \(CNUE\)](#).

1 Hogyan készül a végintézkedés (végrendelet, közös végrendelet, öröklési szerződés)?

a) Végrendeletek: A végrendelet akkor érvényes, ha az az öröklési törvényben (a továbbiakban: ZD) meghatározott formában és feltételek mellett készül.

A ZD a végrendelet következő formáit ismeri el: a holográf végrendelet, a tanúk jelenlétében aláírt végrendelet, a bírósági végrendelet, a szóbeli végrendelet, a külföldön készült végrendelet, a szlovén hajó fedélzetén készült végrendelet, a szükségállapotban vagy háborúban készült végrendelet és a nemzetközi végrendelet.

A ZD a végrendelettel kapcsolatban a következő alaki követelményekről rendelkezik:

A **holográf végrendelet** akkor érvényes, ha a végrendeletet az azt saját kezűleg írta, és aláírta (a ZD 63. cikkének (1) bekezdése).

Az írástudó végrendeletet a **tanúk jelenlétében aláírt végrendeletet** olyan módon készíti, hogy a más által szerkesztett okiratot két tanú jelenlétében saját kezűleg aláírja, és a tanúk előtt kijelenti, hogy a végakarataról van szó. A tanúk saját kezűleg a tanúkenti minőségben történő aláírást feltüntető záradékban írják nevüket a végrendeletre, azonban ez a záradék a végrendelet érvényességének nem feltétele (a ZD 64. cikke).

A **bírósági végrendeletet** a végrendeletet, vagy kérésére az illetékes bíróság bírója készíti el, aki először megállapítja a végrendeletet készítő személyazonosságát. A végrendeletet készítő ezt követően elolvassa és aláírja a végrendeletet, és a bíró a végrendeleten igazolja, hogy azt a végrendeletet készítő a jelenlétében olvasta el és írta alá. Ha a végrendeletet készítő a bíró által készített végrendeletet elolvasni nem tudja vagy arra nem képes, a bíró két tanú jelenlétében felolvassa a végrendeletet a végrendeletet készítőnek. A végrendeletet készítő ezt követően ugyanazon két tanú jelenlétében aláírja a végrendeletet vagy azon feltüntetési a kézjegyet, miután kijelentette, hogy a végakarataról van szó. Ezt követően a végrendeletet a tanúk is aláírják (a ZD 65. és 66. cikke).

A **külföldön készült végrendelet** – a bírósági végrendeletek készítésére vonatkozó szabályoknak megfelelően – külföldön élő szlovén állampolgár számára készülhet, amelyet a Szlovén Köztársaság konzuli képviselője vagy konzuli ügyeket intéző diplomáciai képviselője készíthet el (a ZD 69. cikke).

A hajókapitányok **állíthatják össze a szlovén hajó fedélzetén készült végrendeletet** a bírósági végrendeletre vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően. A végrendelet a végrendeletet készítő Szlovén Köztársaságba való visszatérését követő 30 nap elteltével érvényét veszti (a ZD 70. cikke).

Szükségállapotban vagy háborúban készült végrendelet: szükségállapotban vagy háborúban a századparancsnok vagy legalább azonos szintű egység parancsnoka, vagy a parancsnok jelenlétében bárki más készíthet a katonai állomány tagjának végrendeletet a bírósági végrendelet készítésére vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően. A végrendelet érvényét veszti a szükségállapot vagy a háború végétől számított 60. napon, illetve ha a végrendeletet készítő ezt megelőzően vagy ezt követően leszerel, illetőleg a leszerelése után 30 nappal (a ZD 71. cikke).

A **nemzetközi végrendeletnek** írásban kell készülnie. Nem követelmény, hogy a végrendeletet saját kezűleg írja; a végrendelet bármely nyelven készülhet, és leírható kézírással vagy más módon is. A végrendeletet készítő kérésére az illetékes bíróság bírója készíthet nemzetközi végrendeletet, míg a Szlovén Köztársaság állampolgára számára ezt a ZD 69. cikkében említett diplomáciai vagy konzuli képviselő (a továbbiakban: felhatalmazott személy) is megteheti. A végrendeletet készítőnek két tanú és a felhatalmazott személy jelenlétében ki kell jelentenie, hogy a végakarataról van szó, ismeri annak tartalmát, és a végrendeletet a jelenlétükben kell aláírnia, vagy ha már azt aláírta, az aláírását sajátjának kell elismernie. Ha a végrendeletet készítő az aláírásra képtelen, ennek okáról tájékoztatja a felhatalmazott személyt. A felhatalmazott személy ezt a tényt a végrendeleten rögzíti. A végrendeletet készítő ezen túlmenően felkérhet más személyt a végrendelet helyette történő aláírására. A tanúk és a felhatalmazott személy a végrendeletet készítő jelenlétében írják alá a végrendeletet egy záradékban, amelyben szerepel, hogy tanúként vagy felhatalmazott személyként írták azt alá (a ZD 71a. cikke). A törvény további részletszabályokat tartalmaz arra vonatkozóan, hogy ki járhat el tanúként nemzetközi végrendelet esetében (71b. cikk), továbbá a nemzetközi végrendelet aláírásáról és keltezéséről (71c. cikk), a nemzetközi végrendelet őrzéséről (71d. cikk), a nemzetközi végrendelet visszavonásáról (71e. cikk), a nemzetközi végrendelet megerősítéséről (71f. cikk), és az aláírások formai és alaki érvényességéről (71g. cikk).

Szóbeli végrendelet: a végrendeletet készítő eskü alatt szóban is végrendeletet készíthet két tanú jelenlétében olyan rendkívüli körülmények fennállása esetében, amelyek következtében írásbeli végrendeletet készíteni nem képes. A szóbeli végrendelet a megtételét indokoló rendkívüli körülmények megszűnése után 30 nappal érvényét veszti (a ZD 72. cikke). A jogszabály részletesen rendelkezik arról is, hogy ki járhat el szóbeli végrendelet tanújaként (73. cikk), milyen kötelezettségei vannak e tanúnak (74. cikk), továbbá a jogosulatlan szóbeli végrendelettel rendelkezők esetéről (75. cikk), a végrendelet érvénytelenségére való hivatkozás határidejéről (76. cikk) és a végrendelet létezésének bizonyításáról (77. cikk).

A közjegyzőkről szóló törvény (a továbbiakban: ZN) is rendelkezik a **közjegyzői végrendeletről**, amely a végrendeletet készítő által lediktált és a közjegyző által közjegyzői okirat formájában elkészített végrendelet, továbbá az olyan végrendeletről, amikor a végrendeletet készítő korábban már írásban nyilatkozott végakarataról, amelyet a közjegyzővel hitelesített. A közjegyzői végrendelet joghatálya megegyezik a bírósági végrendeletével (a ZN 46. cikkének (1) bekezdése).

A fenti alaki követelményeken túlmenően a végrendelet érvényességéhez a végrendelezési képesség is szükséges. A ZD szerint bárki végrendelezhet, aki az ehhez szükséges belátási képességgel rendelkezik és 15. életévét betöltötte (a ZD 59. cikkének (1) bekezdése). Amennyiben a végrendelező fenyegetés, kényszerítés vagy megtévesztés hatására végrendelezik vagy a végrendelezéskor tévedésben volt, a végrendelet érvénytelen, mivel a végrendeletben kifejeződő akarat nem a végrendelező valós akaratát tükrözi (a ZD 60. cikkének (1) bekezdése).

b) Közös végrendelet A ZD a közös végrendeletről nem rendelkezik, mivel ez nem jogszabályban előírt végrendeleti forma, így az ilyen végrendelet a ZD 62. cikke értelmében érvénytelennek minősül. Az ítélkezési gyakorlat azonban csak az olyan közös végrendeletet tekinti érvénytelennek, amelyben két személy – leggyakrabban házastársak – egymást nevezik meg örökösként (ennek legvalószínűbb oka, hogy az ilyen típusú végrendelet jellegében igen közel áll az öröklési szerződéshez, amelyet a ZD 103. cikke tilt), azonban nem tekinti érvénytelennek azt a végrendeletet, amelyben két személy egy harmadik javára végrendelezik (lásd K. Zupančič professor és V. Žnidaršič Skubic professor: *Dedno pravo* (Öröklési jog), *Uradni list*, 2009., 127–128. o.).

c) öröklési szerződés A ZD szerint érvénytelen az öröklési szerződés, amelyben egy személy hagyatékát vagy annak egy részét az öröklési szerződés másik szerződő felére vagy egy másik személyre hagyja (103. cikk); hasonlóképpen érvénytelen a törvény értelmében a várt örökségről vagy hagyományról kötött szerződés (104. cikk) és a végrendelet tartalmáról kötött szerződés (105. cikk).

2 Nyilvántartásba kell-e vetetni a végintézkedést, és ha igen, hogyan?

Nem. A törvény nem írja elő a végrendelet tekintetében a különleges hitelesítést.

3 Korlátozott-e a végintézkedési szabadság (van-e például kötelesrész)?

Igen. A szükségszerű örökösök az örökség azon részére jogosultak, amelyről az örökhagyó nem rendelkezhet (a ZD 26. cikkének (1) bekezdése). A hagyatékban ez a rész a kötelesrész. A szükségszerű örökösök az elhunyt leszármazói, az örökbefogadott gyermekek és azok leszármazói, továbbá szülei és házastársa. A nagyszülők és a testvérek csak akkor szükségszerű örökösök, ha tartósan munkaképtelenek és a létfenntartásukhoz szükséges vagyonnal nem rendelkeznek. A fent felsorolt személyek akkor szükségszerű örökösök, ha a törvényes öröklés rendje szerint öröklésre jogosultak (a ZD 25. cikke).

4 Ki mennyit örököl végintézkedés hiányában?

Ilyen esetben az öröklés menetét a törvény határozza meg: az elhunyt személy hagyatékát leszármazói, örökbefogadott gyermekei és azok leszármazói, házastársa, szülei, örökbefogadó szülei és rokonai, testvérei és azok leszármazói, nagyszülei és azok leszármazói öröklők. Az egymással házasságkötés nélkül hosszú időn át együtt élő férfi és nő egymástól házastárs módjára örökölhet, de csak akkor, ha nem áll fenn olyan ok, amely miatt házasságuk érvénytelen lett volna. Ezek a személyek az öröklési rendnek megfelelően örökölnek, amely szerint a közelebbi osztályba tartozó örökösök öröklése kizárja a távolabbi öröklési osztályba tartozó örökösök öröklését (a ZD 10. cikke).

Az első öröklési osztály:

Az elhunyt személy leszármazói és házastársa az első öröklési osztályba tartoznak, és másokat megelőzően, egymás között egyenlő arányban örökölnek (a ZD 11. cikke).

A kiesési szabályok szerint a hagyaték azon részét, amelyet az adott személy örökölt volna, ha az elhunyt személyt túléli, gyermekei (az elhunyt személy unokái) örökölik, egyenlő arányban. Ha bármely unoka az elhunyt személy halála előtt meghal, azt a hányadot, amelyet az elhunyt személy halálakor életben létük esetén örökölt volna, az unoka gyermekei (az elhunyt személy dédunokái) örökölik, egyenlő arányban. A helyettesítés folytatódik egészen az elhunyt személy utolsó leszármazójáig (a ZD 12. cikke).

Ha az elhunyt személy házastársa nem rendelkezik a létfenntartásukhoz szükséges vagyonnal és az első öröklési osztályba tartozó örökösökkel egy sorban örököl, a bíróság a házastárs kérelmére dönthet úgy, hogy a házastárs örököli a hagyaték azon részét, amelyet e törvény szerint a házastárral egy sorban örökölnék örökölnének. A házastárs kérheti örökrészeinek növelését az összes társörökös vagy csak egyes társörökösök terhére is. A bíróság dönthet úgy, hogy a teljes hagyatékot a házastárs örököli, ha annak értéke olyan alacsony, hogy annak felosztása folytán a házastárs nehéz helyzetbe kerülne (a ZD 13. cikkének (1) bekezdése).

Ha az elhunyt személy házastársával egy sorban örököl az első osztályba tartozó olyan más örökös, aki nem rendelkezik a létfenntartásához szükséges vagyonnal, a bíróság kérelmükre dönthet úgy, hogy ez az örökös örökölje a hagyatékban a törvény szerint a házastársra jutó részét is. Az összes társörökös vagy egyes társörökösök is kérhetik örökrészüket a házastárs terhére történő növelését (a ZD 13. cikkének (2) bekezdése).

A létfenntartásához szükséges vagyonnal nem rendelkező egyes társörökös kérheti örökrészének más társörökösök terhére való növelését (a ZD 13. cikkének (3) bekezdése).

A bíróság dönthet úgy, hogy a teljes hagyatékot az összes társörökös vagy egyes társörökösök örököljék, ha a hagyaték értéke olyan alacsony, hogy annak felosztása ezeknek a társörökösöknek nehézséget okozna (a ZD 13. cikkének (4) bekezdése).

A bíróság az örökrész növelésére vagy csökkentésére vonatkozó kérelmek elbírálásakor megfelelően figyelembe veszi az ügy összes körülményét, különösen a társörökös pénzügyi helyzetét és kereső tevékenység folytatására való képességét, valamint a hagyaték értékét (a ZD 13. cikkének (5) bekezdése).

A második öröklési osztály:

Az élő leszármazókkal nem rendelkező elhunyt hagyatékát a második öröklési osztályban szülei és házastársa örököli. Az elhunyt személy szülei örökölik a hagyaték felét, házastársa pedig a másik felét. Ha az elhunytnek túlélő házastársa nincsen, akkor szülei egymás között egyenlő arányban örökölik a teljes hagyatékot (a ZD 14. cikke).

Ha az elhunyt személy szülei már az örökhagyó előtt elhunytak, a hagyaték azon részét, amelyet az elhunyt halálakor életben léte esetén az adott szülő örökölné, a kiesési szabályoknak megfelelően a szülő gyermekei (azaz az elhunyt személy testvérei), unokái, dédunokái és további leszármazói örökölik, azon szabályok szerint, amelyek alapján az elhunyt hagyatékát gyermekei és más leszármazói örökölik (a 15. cikk (1) bekezdése).

Ha az elhunyt személy mindkét szülője az örökhagyó halála előtt elhunyt, a hagyaték életben létük esetén rájuk eső részét leszármazói örökölik: az apai részt az apa leszármazói, az anyai részt pedig az anya leszármazói. Az elhunyt személy apai féltestvérei minden esetben egymás között egyenlő arányban örökölik a hagyaték apai hányadát, az anyai féltestvérek pedig egymás között egyenlő arányban a hagyaték anyára jutó részét, míg a testvérek az apai részt az apai és az anyai féltestvérekkel egyenlő arányban (a ZD 15. cikkének (2) és (3) bekezdése).

Ha az elhunyt egyik szülője az elhunyt halála előtt hátrahagyott leszármazók nélkül elhunyt, a hagyaték azon részét, amelyet életben léte esetében az adott szülő örökölt volna, a másik szülő örököli. Ha az elhunyt halála előtt ez a másik szülő is elhunyt, ennek a szülőnek a leszármazói örökölik a hagyaték azon részét, amelyet valamelyik szülő örökölt volna (a ZD 15. cikke). Ha az elhunyt halála előtt mindkét szülő elhunyt, és egyiknek sem volt leszármazója, a teljes hagyatékot az elhunyt túlélő házastársa örököli (a ZD 16. és 17. cikke).

A harmadik öröklési osztály:

Ha nincs az első és második öröklési osztályban öröklő személy, a harmadik öröklési osztály örököl.

Ha az elhunyt személynek nincsenek túlélő leszármazói és szülei, és e leszármazóknak vagy szülőknek sincsen leszármazója vagy házastársa, a hagyatékot a harmadik öröklési osztályban az elhunyt személy nagyszülei örökölik. A hagyaték felét örökölik az apai nagyszülők, a másik felét pedig az anyai nagyszülők (a ZD 18. cikke).

Az azonos ági nagyszülők egymás között egyenlő arányban örökölik a hagyatékot. Ha az elhunyt felmenői valamelyik ágon az elhunyt személyt megelőzően elhunytak, a hagyaték azon részét, amelyet a felmenő az elhunyt halálakor életben léte esetében örökölt volna, a felmenő gyermekei, unokái és további leszármazói örökölik azon szabályok szerint, amelyek alapján az elhunyt vagyonát gyermekei és más leszármazói örökölik. Minden más személy vonatkozásában azok a szabályok vonatkoznak az egyik ági nagyszülők és leszármazói öröklési jogára, amely szerint az elhunyt szülei és azok leszármazói örökölné (a ZD 19. cikke).

Ha az egyik ágon a nagyszülők az elhunyt személy halála előtt leszármazók nélkül elhunytak, a hagyaték azon részét, amelyet az örökhagyó halálakor életben létük esetében örökölték volna, a másik ági nagyszülők, gyermekeik, unokáik, dédunokáik és további leszármazói örökölik a ZD 19. cikkében megállapítottak szerint (a ZD 20. cikke).

5 Melyik hatóság illetékes a következőkben?

5.1 öröklési ügyek

A Szlovén Köztársaságban hagyatéki ügyekben bíróságok döntenek; az ilyen ügyek a helyi bíróságok (*okrajno sodišče*) hatáskörébe tartoznak.

5.2 az örökség elfogadását vagy visszautasítását kimondó nyilatkozat átvétele

A nyilatkozatot a bíróság a hagyatéki tárgyalás keretében bocsátja ki.

5.3 a hagyomány elfogadását vagy visszautasítását kimondó nyilatkozat átvétele

A nyilatkozatot a bíróság a hagyatéki tárgyalás keretében bocsátja ki.

5.4 a kötelesrész elfogadását vagy visszautasítását kimondó nyilatkozat átvétele

A nyilatkozatot a bíróság a hagyatéki tárgyalás keretében bocsátja ki.

6 Az öröklés rendezésére vonatkozó, tagállami jog szerinti eljárás rövid leírása, beleértve a hagyaték felszámolását és az eszközök felosztását (indít-e például hivatalból örökösödési eljárást a bíróság vagy más illetékes hatóság)

Elhalálozás esetén vagy holtak nyilvánítás után a halál tényének a halotti anyakönyvben való rögzítéséért felelős anyakönyvvezető a halotti anyakönyvi kivonatot 30 napon belül megküldi a hagyatéki ügyben eljáró bíróságnak (a ZD 179. cikkének (1) bekezdése).

Az eljárás a halotti anyakönyvi kivonat bíróság általi kézhezvételekor hivatalból megindul.

Ha a halotti anyakönyvi kivonat szerint az elhunyt után hagyaték nem maradt, a hagyatéki ügyben eljáró bíróság a hagyatéki tárgyalás mellőzéséről dönt. Ugyanilyen döntést hoz, ha az elhunyt hagyatéka csak ingóságokból áll, és az öröklésre jogosultak tárgyalás tartását nem kérik (a ZD 203. cikkének (1) és (2) bekezdése). A bíróság minden más esetben a hagyatéki tárgyalás megtartásáról dönt. A hagyatéki eljárás során a bíróság megállapítja az elhunyt örökösének körét, a hagyatékot alkotó vagyontárgyakat, és a hagyatékából az örökösöket, hagyományosokat és más személyeket megillető jogokat (a ZD 162. cikke).

A hagyatéki eljárás jellegénél fogva peren kívüli eljárás. Ha a felek vitatják a jogaikat befolyásoló valamely tény, a bíróság felfüggeszti a hagyatéki tárgyalást, és a feleket polgári vagy közigazgatási eljárásra utasítja (a ZD 210. cikkének (1) bekezdése).

Amikor a bíróság eldönti, hogy a hagyatékra mely személyek jogosultak, őket az öröklésről szóló határozatában örökössé nyilvánítja (a ZD 214. cikkének (1) bekezdése). Az öröklésről szóló határozatot valamennyi örökösnek és hagyományosnak, illetve mindazon személyeknek kézbesítik, akik az eljárás során öröklési igényt érvényesítettek (a ZD 215. cikkének (1) bekezdése).

A bíróság elrendeli az öröklésről szóló határozat jogerőre emelkedése után szükséges ingatlan-nyilvántartási bejegyzéseket.

Bármelyik örökös bármely alkalmas időpontban kérheti a hagyaték felosztását. Ez a jog nem évülhet el. Érvénytelen az olyan megállapodás, amelyben az örökös lemond a hagyaték felosztásának kérelmezésére vonatkozó jogáról, hasonlóképpen az a végrendeleti rendelkezés is, amely a felosztást tiltja vagy korlátozza (a ZD 144. cikke). Az öröklési törvény rendelkezései nem szabályozzák a hagyaték felosztásának végrehajtási módját. Ezt a kérdéskört a tulajdonról szóló törvénykönyv (SPZ) a közös tulajdon megosztásáról szóló rendelkezések körében szabályozza. Azaz a hagyaték a társörökösök közös tulajdona. A társörökösök a hagyaték megosztásának módját megállapodással határozhatják meg. Ha erről megállapodni nem tudnak, a bíróság a megosztás módszeréről peren kívüli eljárásban határoz. Ha a hagyatéki eljárás során valamennyi örökös megállapodik a megosztásról és annak módjáról, a bíróság az öröklésről szóló határozatban erre a megállapodásra utal (a ZD 214. cikkének (3) bekezdése).

7 Hogyan és mikor válik valaki örökössé, illetve hagyományossá?

Az öröklési törvény rendelkezése szerint az elhunyt hagyatéka az elhunyt halálának pillanatában a törvény erejénél fogva (*ipso iure*) száll át az örökösökre (a ZD 132. cikke). Ennélfogva az öröklésről szóló határozat, amelyben a bíróság a hagyatéki eljárás végén az örökösök személyét rögzíti, csak deklaratív jellegű.

A hagyományos ugyancsak a törvény erejénél fogva szerzi meg a hagyományt az elhunyt személy halálakor, kivéve, ha a hagyomány feltételhez vagy meghatározott időhöz kötött. Ebben az esetben a hagyományos a hagyományt a feltétel teljesülésekor vagy az adott idő elteltével kapja meg. A hagyomány megszerzése azt jelenti, hogy a hagyományos követelheti a hagyomány teljesítését. A tulajdonjog hagyományosra való átszállására az SPZ általános rendelkezései vonatkoznak.

8 Felelős-e az örökös az elhunyt adósságaiért, és ha igen, milyen feltételek mellett?

Igen. Ez a felelősség azonban korlátozott. Az örökös az elhunyt személy tartozásaiért az örökölt vagyontárgyak értékének erejéig felel. Ha több örökös van, együttesen és egyetemlegesen felelnek az elhunyt tartozásaiért, azaz mindegyikük örökrésze erejéig, függetlenül attól, hogy a hagyaték megosztása már megtörtént-e. Ami az örökösök közötti belső megosztási arányokat illeti: eltérő végrendeleti intézkedés hiányában az örökösök örökrésze a tartozásokat arányosan fedezi (a ZD 142. cikke).

Az az örökös, aki visszautasította örökrészt, nem tartozik felelősséggel az elhunyt tartozásaiért (a ZD 142. cikkének (2) bekezdése).

9 Milyen dokumentumokat és/vagy információkat kell benyújtani rendszerint az ingatlan bejegyzéséhez?

Az ingatlan-nyilvántartási bíróság dönt arról, hogy valamely bejegyzés megtehető-e a bejegyzés tárgyát képező jog megszerzésének jogalapját bizonyító okirat alapján, azzal a feltétellel, hogy más törvényi feltételek teljesülnek.

Az örökölt ingatlan bejegyzésének alapja a hagyatéki eljárásban a bíróság által hozott, az öröklésről szóló jogerős határozat (az ingatlan-nyilvántartási törvény 40. cikke (1) bekezdésének 6. pontja, ZZK-1). Az ingatlan-nyilvántartási bíróság az öröklésről szóló jogerős határozat alapján hivatalból elrendeli az örökös tulajdonjogának az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését.

9.1 Kötelező vagy megkeresés alapján kötelező-e a hagyatéki gondnok kijelölése? Ha igen, milyen lépéseket kell tenni?

Jogsabály nem teszi kötelezővé hagyatéki gondnok rendelését.

Elviekben az örökösök a hagyatéket annak megosztásáig közösen kezelik, és arról közösen rendelkeznek. A hagyatékek kezelésére az örökösök hozzájárulásával eseti gondnokot lehet kijelölni. Ha a hagyatékek kezeléséről az örökösök nem tudnak megállapodni, a bíróság bármelyik örökös kérelmére gondnokot rendel ki a hagyatékek valamennyi örökös számára történő kezelése céljából, vagy pedig meghatározza a hagyatékek azon hányadát, amelyet az egyes örökösök maguk kezelnek (a ZD 145. cikke).

A végrendeletben egy vagy több személyt jelölhet végrendeleti végrehajtónak (a ZD 95. cikkének (1) bekezdése). Egyebek mellett a végrendeleti végrehajtó kezeli a hagyatéket (a ZD 96. cikkének (1) bekezdése).

9.2 Ki jogosult végrehajtani az elhunyt végintézkedését és/vagy kezelni a hagyatéket?

A végrendeletben egy vagy több személyt jelölhet végrendeleti végrehajtónak (a ZD 95. cikkének (1) bekezdése). A végrendelet eltérő rendelkezése hiányában a végrendeleti végrehajtó feladata a kezelt hagyatékek gondos őrzése, a tartozások és hagyományok kifizetése, és mindenekelőtt a végrendelet végrendeletkívánsága szerinti végrehajtása (a ZD 96. cikkének (1) bekezdése). Ha végrendeleti végrehajtó nem került kijelölésre, a hagyatékek eseti gondnokként kirendelhetők azok az örökösök, akik a hagyatéket annak megosztásáig közösen kezelik. Ha az örökösök nem tudnak megállapodni a hagyatékek kezeléséről, a bíróság bármelyik örökös kérelmére gondnokot rendel ki a hagyatékek valamennyi örökös számára történő kezelése céljából, vagy pedig meghatározza a hagyatékek azon hányadát, amelyet az egyes örökösök maguk kezelnek. (A ZD 145. cikke)

9.3 Mik a gondnok jogai?

Amennyiben a végrendeletben megnevezte a végrendeleti végrehajtót, ez meghatározza a végrehajtó feladatait is.

A végrendelet eltérő rendelkezése hiányában a törvény alapján a következők érvényesülnek (a ZD 96. cikkének (1) bekezdése):

- a végrendeleti végrehajtónak megfelelő gondossággal kell a hagyatéket kezelnie. Meg kell tennie különösen minden biztosítási intézkedést a hagyatékek felleltározására és felértékelésére (a ZD 184. cikke), valamint meghatározott ingó dolgok megőrzése érdekében (a ZD 190. és 191. cikke);
- a végrendeleti végrehajtónak kezelnie kell a hagyatéket, amelyen belül a kezelés körébe tartozik a hagyatékekba tartozó egyes vagyontárgyakkal való rendelkezés is. A végrendeleti végrehajtó megbízatásának ellátása alatt kizárja az örökösöket a hagyatékek kezeléséből és a hagyatéki vagyontárgyak elidegenítéséből;
- a végrendeleti végrehajtónak biztosítania kell a végrendelet tartozásainak kiegyenlítését, valamint a hagyomány feltételeinek és a feladatok (terhek) teljesítését;
- a végrendeleti végrehajtónak általánosságban biztosítania kell azt, hogy a végrendelet végrehajtása a végrendeletkívánsága szerint történjen (lásd K. Zupančič professzor és V. Žnidaršič Skubic *professzor: Dedno pravo* (Öröklési jog), *Uradni list* 2009., 170–171. o.).

Több végrendeleti végrehajtó esetében a végrendeletkívánsága hiányában a rájuk bízott feladatokat közösen látják el (a ZD 96. cikkének (2) bekezdése). A végrendeleti végrehajtónak munkájáról jelentést kell tennie a bíróságnak. A végrendeleti végrehajtó költségtérítésre és munkadíjra jogosult, melyek a bíróság döntése alapján a hagyatékek rendelkezésre álló részéből fizetendők (a ZD 97. cikke).

Végrendeleti végrehajtó kijelölésének hiányában a hagyatéket annak megosztásáig közösen kezelő örökösök a hagyatékek kezelését eseti gondnokra bízhatják. Ha az örökösök nem tudnak megállapodni a hagyatékek kezeléséről, a bíróság rendel ki bármelyik örökös kérelmére gondnokot a hagyatékek valamennyi örökös számára történő kezelése céljából, vagy pedig meghatározza a hagyatékek azon hányadát, amelyet az egyes örökösök maguk kezelnek (a ZD 145. cikke).

10 Milyen dokumentumokat állítanak ki rendszerint a hagyatéki eljárás során vagy azt követően a tagállami jog szerint a kedvezményezettek jogállásának és jogainak bizonyítására? Rendelkeznek ezek bizonyító erővel?

A bíróság az öröklés kérdésében határozatot hoz; ez a hagyatéki eljárás végén az ügy érdemében hozott bírósági határozat. A határozat meghatározza a hagyaték körét, és megnevezi az örökösöket és hagyományosokat, illetve minden más olyan személyt, akik a hagyaték valamely részére jogosultak. A ZD értelmében az öröklésről szóló határozatnak a következő részekből kell állnia (214. cikk (2) bekezdés):

1. az elhunyt vezeték- és keresztnéve (illetve korábbi vezetéknevei) és apja neve, az elhunyt foglalkozása, születési ideje és állampolgársága, és ha az elhunyt nő házas volt, leánykori neve;
2. az ingatlanok megjelölése ingatlan-nyilvántartási adatokkal, és az ingó javak megjelölése a leltárra történő hivatkozással;
3. az örökösök vezeték- és keresztnéve, foglalkozása és állandó lakóhelye, az örökös és az elhunyt személy kapcsolata, az, hogy az örökös törvényes örökös vagy hagyományos-e, és több örökös esetében a hagyatékban való részesedésük;
4. amennyiben egy örökös felkutatását felfüggesztették;
5. amennyiben valamely örökös jogát amiatt függesztették fel, mert a megfelelő időpont még nem érkezett el, vagy mert e jog meghatározott időre korlátozódik, valamely feltétel nem teljesült, a jog létrejötté bontó feltételtől, illetve bontó feltételnek tekinthető cselekménytől függ, vagy azt haszonélvezeti jog korlátozza (e jog kedvezményezettjével együtt).
6. a hagyomány, haszonélvezet vagy a hagyatékból eredő más jog jogosultjai, a jog pontos meghatározásával együtt.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 24/06/2016